

2024-01-31

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Ert dnr: KN2023/04578
Handläggare: Annarella Löfblad

Svensk Kollektivtrafiks remissvar rörande promemoria Förslag om nya energipolitiska mål

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Ett normalår görs mer än 1,7 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 99 % av landets busstrafik och 90 % av landets persontågstrafik. Kollektivtrafiken leder i dag arbetet mot ett fossilfritt transportsystem. Den upphandlade busstrafiken drivs i dag till 93 procent av förnybara drivmedel eller el. Spårvagns- och tunnelbanetrafiken drivs helt med el och tågtrafiken drivs nästan helt med el. Våra medlemmar ansvarar också helt eller delvis för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts.

Sammanfattning av förslaget

Regeringen föreslår följande ändringar:

Planeringsmål för elsystem. Planeringen av det svenska elsystemet ska ge förutsättningar att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och för att möjliggöra den gröna omställningen. Sverige bör planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045.

Leveranssäkerhetsmål. Det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Omotiverade hinder i elsystemet ska undanröjas för att skapa förutsättningar för en effektiv marknad som främjar konkurrenskraftiga priser. Svenska kraftnät bör få ett övergripande ansvar för uppföljningen av leveranssäkerhetsmålet och för att vidta eller föreslå nödvändiga åtgärder

Energieffektivitetsmål. Sveriges mål för energieffektivisering bör ses över i syfte att tydligare främja en samhällsekonomiskt effektiv användning av energi och ett effektivt utnyttjande av energisystemet som bidrar till den gröna omställningen.

Svensk Kollektivtrafiks yttrande

Ett välfungerande elsystem är avgörande för kollektivtrafiken då den till största del kommer att vara elektrifierad framöver. Elektrifieringen inom busstrafiken har startat och väntas öka kraftigt för varje år. Kollektivtrafiken blir på så sätt

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

flerfaldigt energieffektiv p.g.a. transporteffektiviteten att resa tillsammans, att fordonen laddas nattetid och även kan användas för energilagring.

Vi ser positivt på förslagen kring regional energiplanering inom ramen för planeringsmålet. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna verkar regionalt och mellanregionalt och behoven och förutsättningar skiftar över landet. Kollektivtrafiken behöver långsiktiga lösningar för elförsörjning och kapacitet och dessa kan kanske tydliggöras bättre i ett regionalt sammanhang.

Vi saknar helt transportsystemet i detta PMs sammanhang, förutom att vara en av Sveriges största utsläppssektorer så är transportsystemet en förutsättning för bl.a. de industrisatsningar som regeringen lyfter flertalet gånger i PMet. Utsläppen från transportsektorn måste minska samtidigt som människor behöver en god tillgänglighet i vardagen, detta behöver göras både transport- och energieffektivt.

PMet tar upp att elsystemet måste funka i alla krisnivåer, detta är väldigt viktigt ur kollektivtrafikens synvinkel. Inom kort kommer de flesta delar av kollektivtrafiken vara elektrifierad och förväntas i alla nivåer leverera både på grundupdraget med arbetspendling och i tjänster och resurser till sjukvård och försvarsmakt i högre krisnivåer. Detta måste kunna göras med elfordon och i ett elektrifierat transportsystem. Elsystemet måste vara riggat för detta då det inte är realistiskt att upprätthålla reservfordonsflottor med förbränningsmotorer.

Vi har inget emot att energieffektivitetsmålet ses över, dock saknar vi perspektivet om energieffektivisering av befintliga system inklusive transporter. Det finns stora möjligheter att göra transportsystemet mer energieffektivt och transporteffektivt bl.a. genom att öka färdmedelsandelarna för kollektivtrafiken¹. Att ständigt arbeta för energieffektivisering är viktigt för både utsläpp och kostnader. Energieffektivisering kan både innebära att utnyttja befintliga fordon och system mer effektivt men också att flytta över resor från personbil till andra färdmedel såsom buss och tåg. Vi saknar detta perspektiv i PMet. Vi vill understryka att ökad transporteffektivitet måste behandlas i översynen av energieffektivitetsmålen. I att nyttja det som redan finns smartare ligger många fördelar.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Johan Wadman
VD

¹ [Svensk Kollektivtrafik \(2023\) Kollektivtrafikens bidrag till transportsektorns klimatmål. Med Svensk Kollektivtrafiks 40-punktsprogram](#)